

6.2.3 Yleiskaava

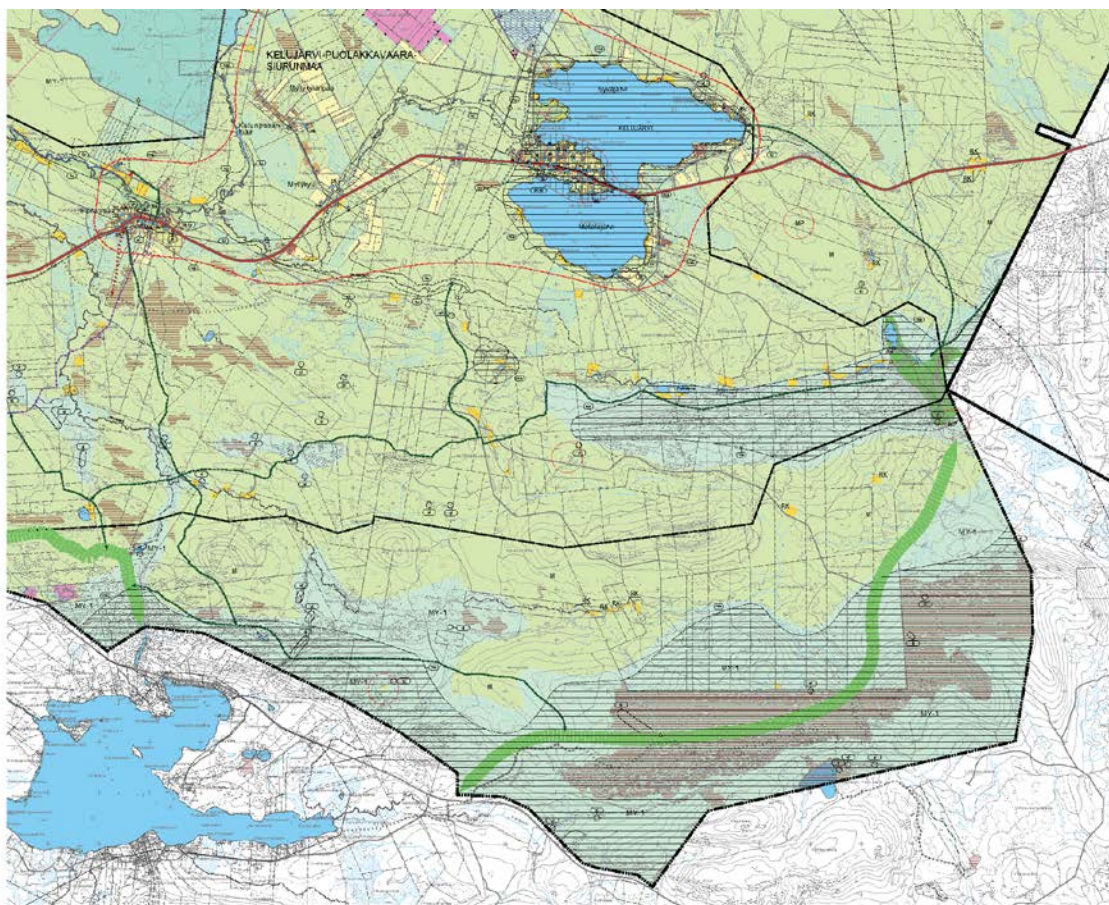
Tuulivoimapuisto sijoittuu kokonaan Sodankylän kunnan Kelujärvi-Rajala osayleiskaavan alueelle.

Sodankylän kunnanhallitus on 22.5.2012 §162 päättänyt käynnistää Kelujärvi-Rajala osayleiskaavan muuttamisen Palkisvaara-Kannusvaara alueella tavoitteena osoittaa alueelle oikeus tuulivoimapuiston rakentamiseen huoltoteineen ja sähkönsiirtoyhteyksineen MRA 10a luvun mukaisesti.

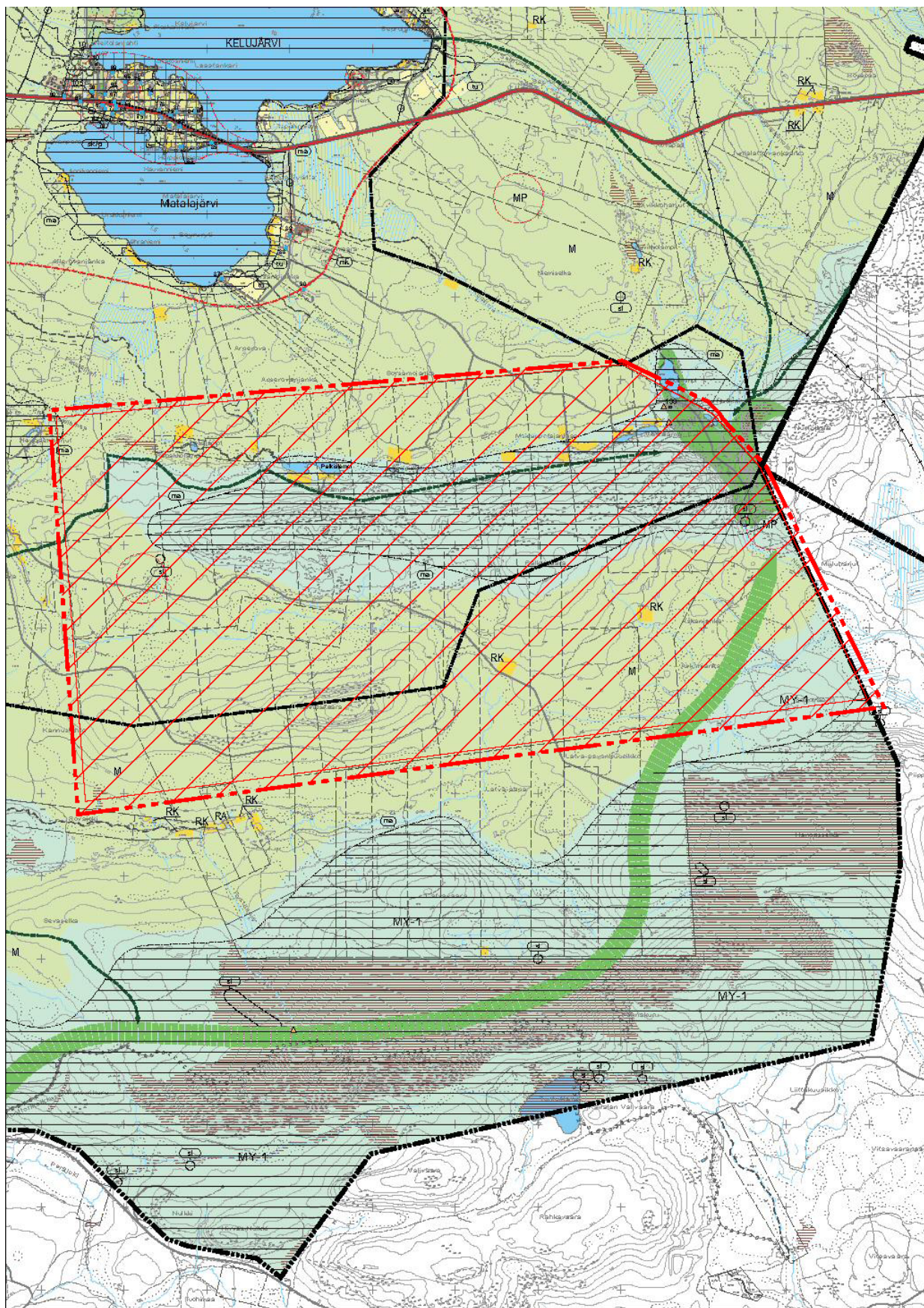
Tuulivoimalat sijoittuisivat voimassa olevan yleiskaavan maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi osoitetulle alueelle (M). Osa voimaloista sijoittuisi M-alueen maiseman monimuotoisuuden kannalta tärkeäksi osoitetulle osa-alueelle (ma). Kaavamuutoksen kohteena olevalla alueella on yleiskaavassa myös ohjeellinen porotilan (poroerotusaidan) suojavyöhyke, joka sijoittuu Palkisvaaran länsiosaan vaaran etelärinteelle (kuva 6-4).

Sähkönsiirto tuulivoimapuiston sähköasemalta Sodankylän kunnan ja Pelkosenniemen kunnan väliselle rajalle sijoittuu myös Kelujärvi-Rajala osayleiskaavan alueelle ja käsitellään em. osayleiskaavan muutoksessa.

Pelkosenniemen kunnan puolella ei ole voimassa yleiskaavaa välillä kunnan raja – Kokkosniva, jolla välillä sähkönsiirto sijoittuu Pelkosenniemen kunnan alueelle.

Kuva 6-3. Ote Kelujärvi-Rajala osayleiskaavasta.

Kuva 6-4. Aluerajaus, jolla Kelujärvi-Rajala osayleiskaavan muutos on pantu vireille.

6.3 Asutus

Sodankylän asukasluku oli 8 802 ihmistä vuonna 2011. Alle 15-vuotiaita asukkaita oli 14 prosenttia, 15-64-vuotiaita asukkaita 65 prosenttia ja yli 64-vuotiaita 21 prosenttia. Edellisvuosien tapaan suurin osa työpaikoista on palveluissa (70 %), teollisuudessa noin 15 ja alkutuotannossa noin 12 prosenttia. Työttömyysaste oli vuonna 2011 10,5 prosenttia, joka on yli prosenttiyksikön pienempi kuin vuonna 2010. (Sodankylän kunta 2011)

Koko Sodankylän alueella asutusta on harvassa ja se keskittyy pienine viljelyaloihin jokien varsille tai järvien tuntumaan. Järvenranta-asutus sijoittuu yleensä ympäristöstään kohoaville kummuille. Kelujärven kylä on Sodankylän alueen ainut järvikylä.

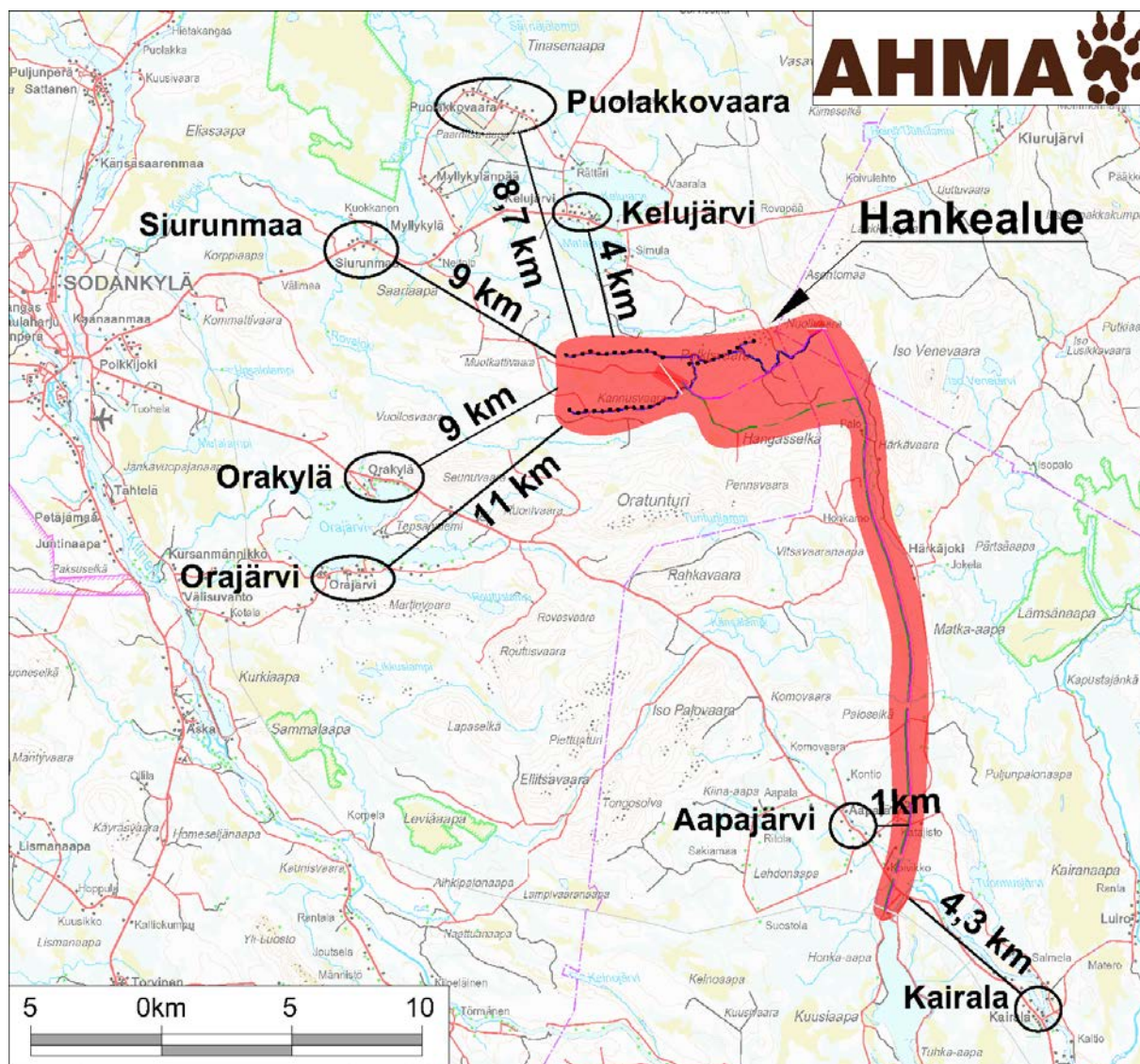
Pelkosenniemen kunnassa asui 973 asukasta vuonna 2011. Väestöstä alle 14-vuotiaita oli 7,8 prosenttia, 15-64-vuotiaita noin 64 prosenttia ja yli 65-vuotiaita 28,2 prosenttia. Vuonna 2010 työttömyysaste oli 21,3 prosenttia. (Tilastokeskus 2012)

Savukosken kunnassa asui vuonna 2011 1156 asukasta. Väestöstä alle 14-vuotiaita oli 11,5 prosenttia, 15-64-vuotiaita noin 63 prosenttia ja yli 65-vuotiaita 25,5 prosenttia. Vuonna 2010 Savukosken kunnan työttömyysaste oli 18,6 prosenttia.

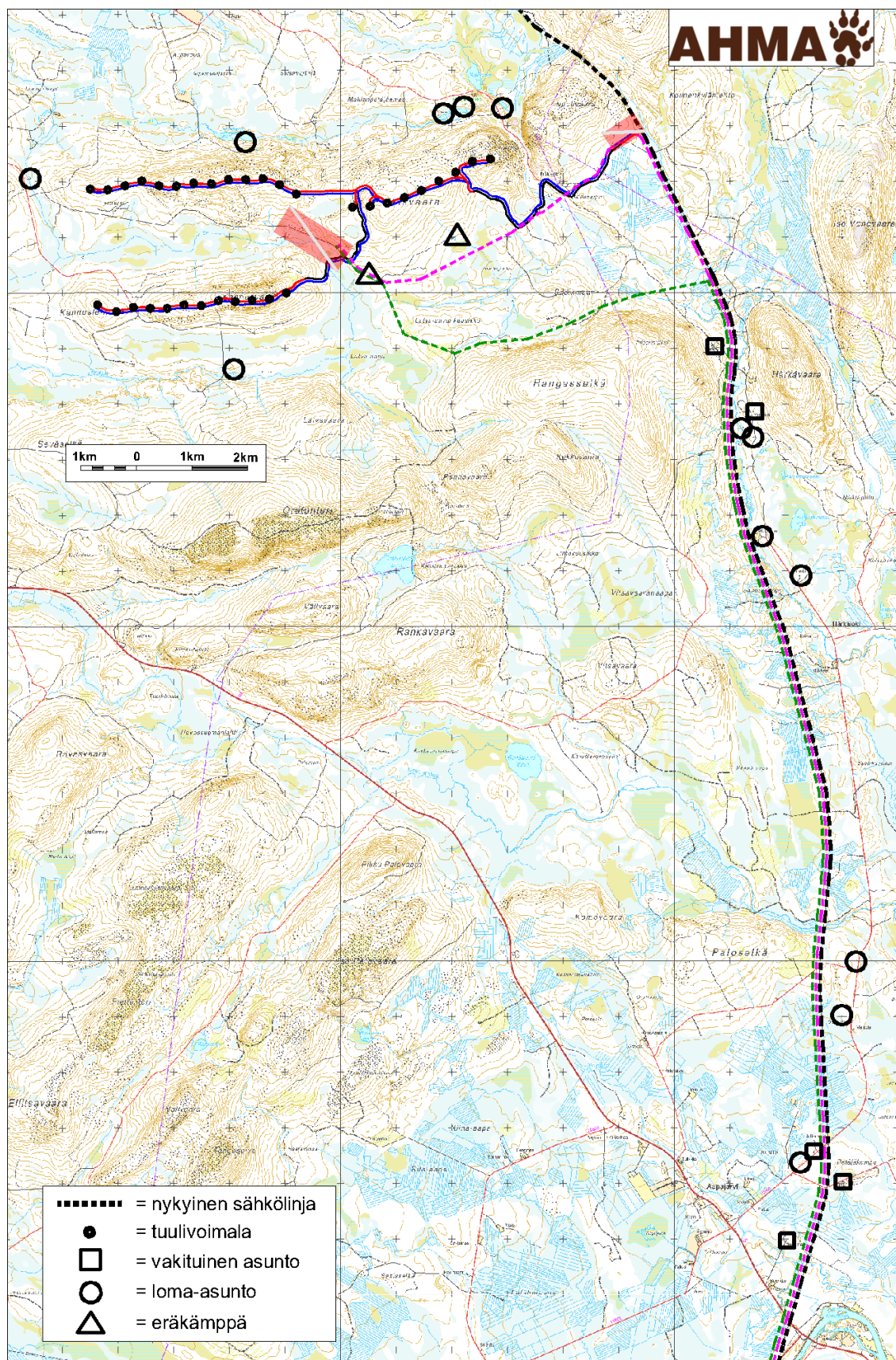
Suunniteltua tuulipuistoaluetta lähimpänä sijaitsee Kelujärven kylä noin neljän kilometrin päässä (Kuva 6-5). Muita asutuskeskittymiä ovat Puolakkovaaran kylä (etäisyys noin 8,7 km), Orakylä (etäisyys noin 9 km), Siurunmaa (noin 9 km) ja Orajärvenkylä (noin 11 km). Suunnitellun voimalinjan eteläpäässä sijaitsevat Aapajärven (etäisyys alle 1 km) ja Kairalan kylät (noin 4,3 km).

Tuulipuiston läheisyydessä noin 1-1,5 kilometrin säteellä suunnitelluista tuulivoimaloista on muutamia loma-asuntoja. Nämä sijaitsevat Palkisvaaran länsikärjessä, Palkislammen rannalla, Palkisvaaran koillispuolella sijaitsevan lammen rannalla sekä Rovajoen pohjoisrannalla (Kuva 6-6). Lisäksi yleiskaavassa (luku 6.2.3) on Verkalammen rannalla kaksi loma-asuntoa, ja kaavassa on Palkisvaaran eteläpuolella kaksi aluemerkinä eräkämpäalueesta (RK) (Kuva 6-6).

Sähkön siirron reittivaihtoehdot SVE1, SVE2a ja SVE2b kulkevat asumattomien alueiden halki (Kuva 6-6). Hankealueen itäpuolella olemassa olevan voimajohdon rinnalla kulkevan reittivaihtoehdon SVE2:n läheisyydessä esiintyy harvaa asutusta (Kuva 6-6). Asutusta on tarkasteltu reittivaihtoehdon SVE2 osalta noin 1 km leveältä kaistaleelta. Noin puolen kilometrin etäisyydellä nykyisestä 220 kV:n voimajohdosta sijaitsee alle kymmenen vakituiseen asumiseen käytettävää rakennusta ja saman verran loma-asuntoja (Väestötietojärjestelmä). Suurin osa rakennuksista sijoittuu voimajohdon itäpuolelle. Lähimpänä suunniteltua linjausta SVE2 on Härkävaaran ja Hangasselän välissä sijaitseva asunto, noin 250 metrin päässä suunnitellusta linjauksesta länteen.

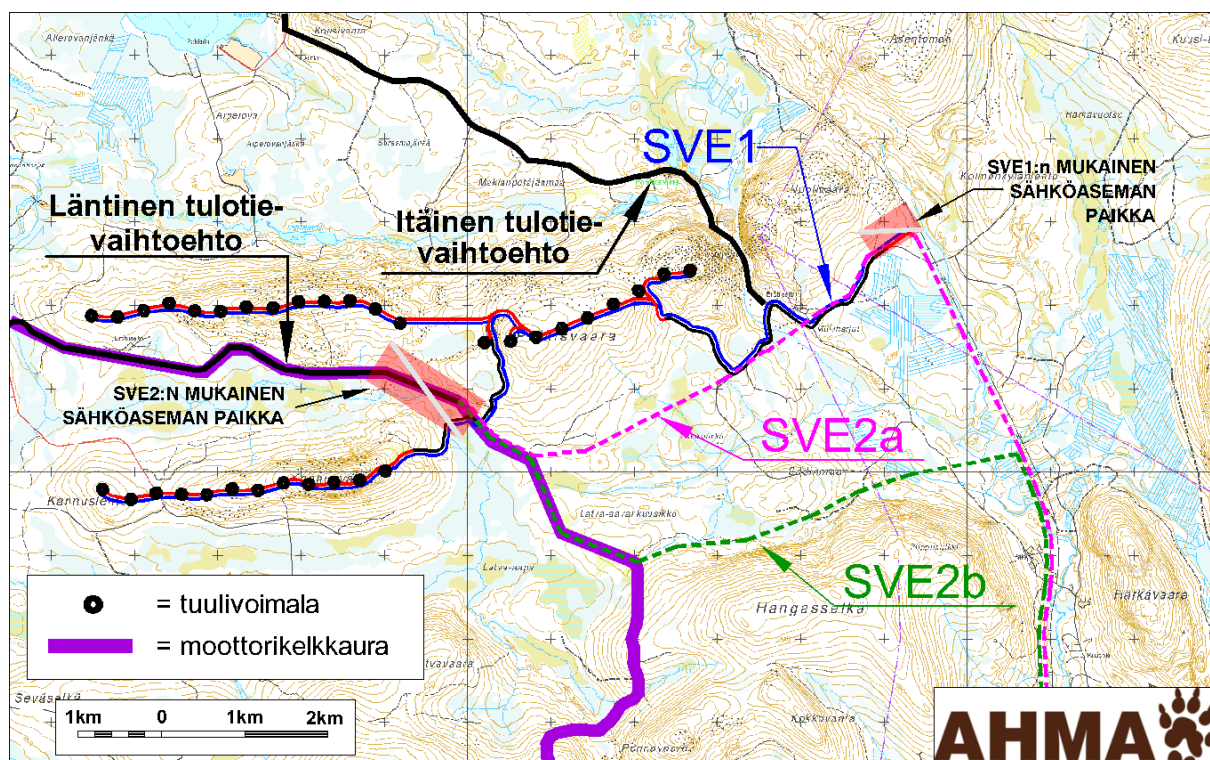
Kuva 6-5. Lähimpien kylien sijainti tuulipuistoalueeseen nähden.

Kuva 6-6. Palkisvaara–Kannusvaaran tuulipuistoalueen läheisyyteen sijoittuvat rakennukset. Sähkönsiirtolinjan lähiympäristöä tarkasteltu noin 1 km leveydeltä.

6.4 Virkistyskäyttö

Kaikkiaan erityyppisiä moottorikelkkauria ja -reittejä Sodankylässä on n. 1100 km. Palkisvaaran ja Kannusvaaran välistä menee moottorikelkkailu-ura, joka on osa noin 18 kilometrin lenkkiä. Virkistyspolkuja tai hiihtoreittejä ei tuulipuistoalueella tai sen läheisyydessä ole lainkaan. (Sodankylän kunta 2012)

Kuva 6-7. Palkisvaara–Kannusvaaran moottorikelkkailu-ura.

6.5 Porotalous

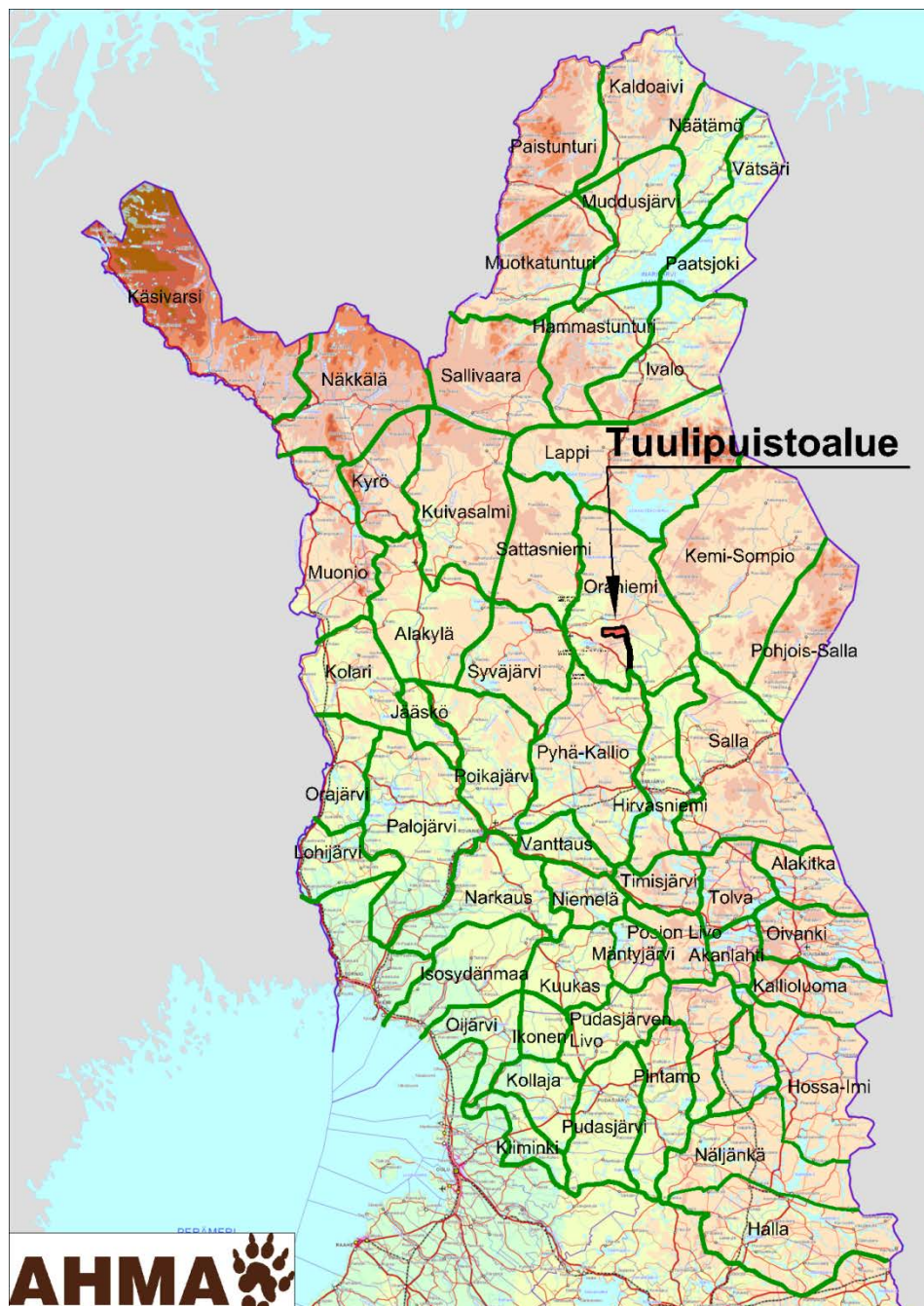
Tuulipuistoalue ja sen ympäristö kuuluu Oraniemen paliskunnan alueelle. Myös sähkönsiirron vaihtoehtoiset linjaukset kulkevat kokonaisuudessaan Oraniemen paliskunnan alueella (Kuva 6-8). Oraniemen paliskunta on jaettu kuuteen alueeseen, joissa poronhoito toteutetaan erillään muista alueista. Palkisvaara–Kannusvaaran tuulipuiston hankealue sijoittuu paliskunnan Keskikairan alueelle, jossa alueen poronhoitoa toteutetaan pääasiassa 10 km säteellä Kelujärvestä.

Oraniemen paliskunta kuuluu erityisesti poronhoitoa varten tarkoitetulle alueelle, jossa valtion maata ei saa käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Valtion maan luovuttaminen tai vuokraaminen saa tapahtua vain sillä ehdolla, että maanomistajalla tai vuokramiehellä ei ole oikeutta saada korvausta porojen aiheuttamasta vahingosta.

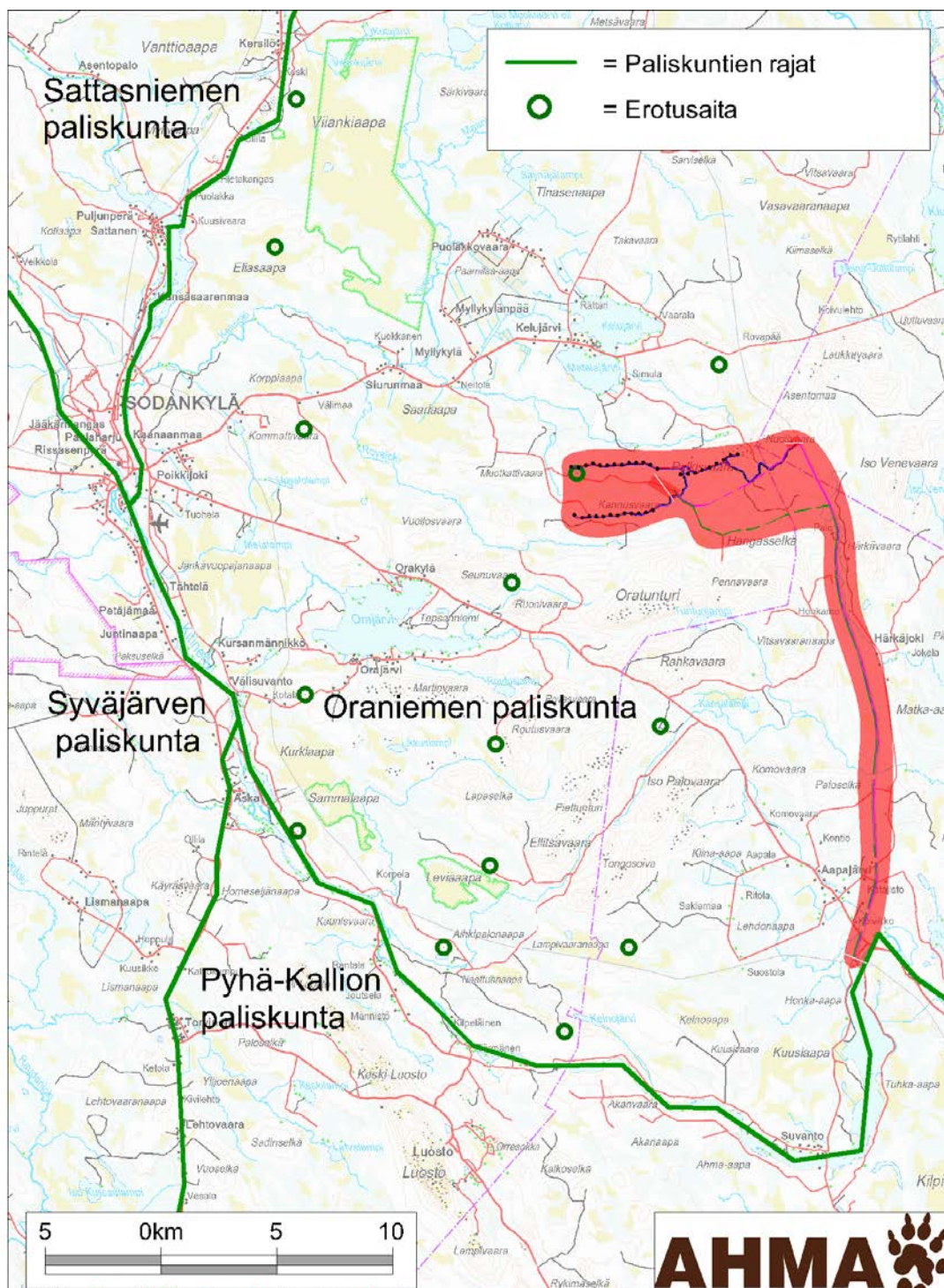
Kuvassa 6-9 on esitetty hankealueella toimivat paliskunnat sekä tuulipuistovaihtoehto ja sähkönsiirtovaihtoehdot.

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen 997/1997 mukaan Oraniemen paliskunnan alueella pidettävien eloporojen suurin sallittu määrä on 6000 poroa ja paliskunnan osakkaan omistamien eloporojen suurin sallittu määrä on 350 poroa. Paliskunnan poroisännän mukaan osakkaan suurin sallittu poromäärä on kuitenkin 500 poroa, koska paliskunta kuuluu

erityisesti poronhoitoa varten tarkoitetulle alueelle. Paliskuntain yhdistyksen tilastojen mukaan 31.5.2011 eloporojen lukumäärä oli Oraniemen paliskunnassa 5464 (Poromies 2/2012, tilasto paliskuntien poromääristä 2010/2011). Poronomistajia paliskunnassa on yhteensä 140.

Kuva 6-8. Palkisvaara–Kannusvaaran tuulipuiston hankealueen sijainti suhteessa paliskuntiin.

Kuva 6-9. Poroerotusaitojen sijoittuminen Oraniemen paliskunnassa. Lähde: paliskuntain yhdistys.

Paliskunnan poroisännältä saatujen tietojen mukaan paliskunnan poroista n 85 % ruokitaan talvisin (tammi-huhtikuussa) tarhoissa. Keväällä naarasporot eli vaatimet vasovat osittain tarhoissa. Paliskunnan noin 3500 vasasta 1200-1300 syntyy tarhassa. Poromerkitykset suoritetaan yleensä kesällä juhannuksen tienoilla. Keskikairan porot merkitään yleensä Tanhuantien pohjoispuolella. Kesälaitumilta porot kootaan syysmerkitykseen lokamarraskuussa. Palkisvaaran länsipuolella olevalle Palkisvaaran aidalle kootaan vuosittain